

ת"פ (קרית גת) 33248-03-23 - מדינת ישראל נ' פלוני

בית משפט השלום בקריית גת

ת"פ 33248-03-23 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני כבוד השופט רפאל ימיני

בעניין: המאשימה
מדינת ישראל

נגד

הנאשם
פלוני

פסק דין

א. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של החזקת סכין או אגרופן שלא כדין, עבירה לפי סעיף 186 (א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן-החוק).

ב. על פי עובדות כתב האישום ביום 09.08.22 בסמוך לשעה 12:00, בכניסה לבית משפט השלום בקריית גת, החזיק הנאשם בתוך תיק, בסכין מבלי שהוכיח כי החזיקו למטרה כשרה.

הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה ונשלח לשירות המבחן לקבלת תסקיר לעונש. התבקשה גם התייחסות לעניין ביטול ההרשעה.

תסקירי שירות המבחן

ג. בעניינו ניתן ביום 03.04.25 תסקיר, המתאר בהרחבה את נסיבותיו של הנאשם, שמפאת צנעת הפרט לא יפורטו.

ד. בקצירת האומר, ניתן לומר כי הנאשם כבן 22, רווק המשרת מזה כשנה בשירות סדיר בצה"ל ומוכר כחייל בודד. התסקיר מתאר קשיים שחווה הנאשם במשפחת המוצא. למרות זאת, הנאשם סיים לימודי י"ג-י"ד אך ללא תעודת הנדסאי בשל קשיים שונים. מבחינה בריאותית הנאשם עבר לפני כשנתיים תאונת דרכים, עקב כך נאלץ לעבור תקופת שיקום של כשנה וכיום מוכר ל-48 אחוזי נכות על רקע הפגיעות הפיזיות שנגרמו לו. תקופה מסוימת, היה מטופל אף בפן הנפשי, אך כיום נמצא במעקב בלבד.

ה. הנאשם נעדר הרשעות פליליות קודמות הגם שבעבר הופנה לשירות המבחן לנוער בשל ביצוע עבירה של נהיגה ללא רישיון. ביחס לעבירה הנוכחית טען, כי הרקע לביצועה, עבודתו בחנות מזון ואף סיוע במסעדה. עם הסכין השתמש לפתיחת ארגזים וכי ההחזקה בתיק הייתה החזקה מקרית.

בשל כך סבר שירות המבחן כי הנאשם לא פעל בשיקול דעת מעמיק והתקשה לבחון דפוסי חשיבה לטווח הארוך. יחד עם זאת, ניכר היה שההליך המשפטי והעבירה אותה ביצע היוו בשבילו טלטלה שעל רקעה היה מוכן לקשר הטיפול.

ו. עוד עולה מהתסקיר כי הנאשם שיתף פעולה באופן מלא בהליך הטיפולי שהותאם לו ועל כן ההמלצה בעניינו הייתה המלצה שיקומית, הכוללת צו מבחן לשנה על מנת שיוכל הנאשם להמשיך ולבחון את קשייו השונים, המורכבויות השונות שבחיו ואף לסייע לו באופן קונקרטי מול האתגרים שבפניו. כמו כן, הנאשם יופנה לתוכנית "ניצוץ" במסגרת שרותי הרווחה, המיועדת לצעירים לפני ואחרי צבא לצורך שילוב מיטבי בקהילה. בנוסף הומלץ על של"צ בהיקף שעות נמוך יחסית של 50 שעות זאת על מנת לאפשר לו לסיים את שירותו הצבאי, שהינו משמעותי בתהליך השיקום.

ז. עוד הומלץ שלא להרשיע את הנאשם וזאת משום שהרושם המתקבל הוא, שהנאשם עושה מאמצים כנים לתפקד באופן נורמטיבי ולהשתלב במסגרות השונות על אף הקשיים שחווה ושישנם במשפחת המוצא והיעדר גורמי תמיכה ואף היותו מוכר כחייל בודד, לכן באי הרשעתו יהיה כדי לחזק את המגמה האמורה. בנוסף, ייתכן וההרשעה תפגע בעתידו, בהיותו צעיר בתחילת חייו האישיים, ותפגע ביכולתו להשתלב באופן מלא בקהילה, על כל מוגבלויותיו הקיימות ממילא.

טענות הצדדים

ח. ב"כ המאשימה טענה כי הבאתו של סכין לתחומי בית המשפט לא הייתה כתוצאה משכחה אלא מכוונת. מקום שהוא הומה אדם ולעיתים הרוחות מתלהטות במהלך הדיונים, כך שפוטנציאל הסיכון שנשקף הוא גדול, על אף שבפועל לא נגרם כל נזק.

ט. לטענתה הפגיעה בערכים המוגנים עליהם בא להגן המחוקק - שמירת חיי אדם והגנה על שלמות גופו, שלומו וביטחונו של הציבור - היא ברף הגבוה ביחוד בהקשר הרחב יותר של תת תרבות הסכין שעלולה להביא לתוצאות קשות. לפיכך טענה למתחם שנע בין מספר חודשי מאסר ועד ל-8 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, והפנתה לפסיקה תומכת.

י. יחד עם זאת, מכיוון שהנאשם לקח אחריות והודה בהזדמנות הראשונה, הקשיים שמלווים אותו, היותו בשלב גיבוש זהותו העצמית ושיתוף הפעולה עם שירות המבחן, טענה לענישה ברף התחתון של המתחם, היינו מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות, בנוסף לרכיבי ענישה נוספים.

יא. לעניין אי ההרשעה, טענה כי התייחסות הפסיקה לעבירה זו היא התייחסות מחמירה, זאת על מנת להעביר מסר ברור לציבור שיוקיע את תופעת הסכינאות, שהפכה כמעט לנורמה ולכן אף בהיעדר חשש קונקרטי לאירוע אלים יש להחמיר ולכן אין מקום לבטל את ההרשעה.

יב. מנגד טען ב"כ הנאשם, כי מדובר בצעיר שנטל אחריות מלאה על ביצוע העבירה. הפנה לאמור בתסקיר, למצבו הרפואי והעובדה שעבר תאונת דרכים קשה שכתוצאה ממנה נפגע לו הטחול, נגרמה פריצת דיסק ואף התפרצה מחלת הדאבת. הציג מסמכים רפואיים תומכים.

יג. לטעמו החומרה בנסיבות ביצוע העבירה ע"י הנאשם היא ברף הנמוך, שכן בואו לבית המשפט היה בכדי לחתום ערבות על חבר ולא כדי לעורר מהומות או מריבות. אשמתו הייתה בכך שהוא שכח את הסכין בתיקו בטעות, אולם הכה על חטא והתחרט על כך. יתר על כן, פרק הזמן שחלף מאז ביצוע העבירה ועד היום, כ-3 שנים, מבלי שביצע עבירות נוספות ולמעשה זוהי ההסתבכות היחידה עם החוק, צריכה לבוא לידי ביטוי כתמיכה והערכה לדרך הטיפולית שעשה, שעה שמדובר בצעיר בתחילת דרכו שיש לחזק אותו להמשיך ללכת בדרך הנכונה.

יד. לעניין אי ההרשעה, אף הוא הציג פסיקה תומכת, ממנה ניתן לראות כי על אף המתחמים שנקבעו, בתי המשפט לא הרשיעו בנסיבות דומות. ההליך המשמעותי ופרק הזמן שחלף כשהנאשם מתמיד בהתמודדויות השונות שבחיו, לטעמו מצביעים כי תנאי הלכת כתב מתקיימים בעניינו של הנאשם באופן מובהק.

טו. אף הנאשם טען, שלא כל חייו עבד בעבודות מזדמנות הוא ציין כי קיבל תעודת הצטיינות כשעבד כשליח, שוב לקח בפניו אחריות על ביצוע העבירה והתנצל על ביצועה.

דין ומסקנות

טז. על פי תיקון 113 לחוק, בבוא בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם, בשלב הראשון עליו לקבוע את מתחם העונש ההולם. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק, המתחם יקבע בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה. בשלב השני, על בית המשפט לשקול שיקולים ונסיבות שאינם חלק מביצוע העבירה.

יז. נתתי דעתי לאופי העבירה ולחומרתה. בעבירה האמורה במקרה דנן, הפגיעה היא בערכים המוגנים של שמירה על שלומו וביטחונו של הציבור מפני עבירות אלימות אפשריות. הצורך בלשרש את תופעת הסכינאות הפושה ברחובותינו ובמרחבים הציבוריים שיש בה כדי להפר את שלוותם של אזרחי המדינה ופגיעה חמורה בתחושת המוגנות שלהם.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

יח. כפי שפורט בתסקיר שירות המבחן, החזקת הסכין מקורה בהיותו של הנאשם עובד בתחומי המזון והשימוש בה לעבודתו. בעניין זה, אינני סבור כי הנחת המדינה שהסכין הובאה לבית המשפט, על מנת להפר את השלום, מתיישבת עם הנסיבות. שכן אילו זו הייתה כוונת הנאשם, היה מסליק את הסכין על גופו על מנת שהדבר לא יתגלה. הבאת הסכין בתיק, שברור כי יעבור בדיקה על ידי אנשי הביטחון, מתיישבת יותר עם התזה שהנאשם שכח אותה שם. עוד אניח לטובתו כי בהחזקת הסכין ישנו צד לקולא מאשר החזקת אגרופן, שכן ברור כי החזקת אגרופן נועדה לצורך שימוש באירוע אלים, בין אם לשם תקיפה ובין אם לצורך הגנה בשונה סכין. עוד נתתי דעתי כי לא נעשה שימוש בסכין ואף לא הוחזקה על גופו אלא הייתה מונח בתיק, כאמור.

מדיניות הענישה

יט. ניתן לומר שעיקר המחלוקת בין הצדדים ניטשה בשאלת אי ההרשעה, שכן מבחינת מתחמי הענישה, עולה אף מהפסיקה אליה הפנתה המאשימה, שמתחם העונש הראוי יכול לנוע בין מאסר על תנאי ועד כמה חודשי מאסר. אמנם, המאשימה עתרה למתחם הנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-8 חודשי מאסר, אך אף היא עתרה בנסיבות האמורות של תיק זה ושיתוף הפעולה עם שירות המבחן, לענישה ברף התחתון.

כ. ולכן אקבע כי המתחם צריך לנוע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר. הפסיקה שהוגשה על ידי הצדדים תאמה את המתחם האמור ועל כן לא מצאתי צורך לחזור עליה.

עתירת ההגנה לביטול ההרשעה

כא. המחלוקת העיקרית בין הצדדים כאמור, הייתה בשאלת הרשעתו או אי הרשעתו של הנאשם. ב"כ המאשימה טענה כי אין לקבל את עמדת שירות המבחן, שלא להרשיע את הנאשם, על אף שמדובר בצעיר נעדר עבר פלילי, שלקח אחריות ועבר הליך שיקומי בשירות המבחן, זאת כיון שלשיתת הנאשם לא עמד בתנאי הלכת כתב. בעניין זה טענה כי הפסיקה קובעת שבעבירה זו לא ניתן שלא להרשיע שכן יש צורך בהעברת מסר ברור לציבור שיוקיע את תופעת הסכינאות, שהפכה כמעט לנורמה ולכן אף בהיעדר חשש קונקרטי לאירוע אלים יש להתייחס באופן מחמיר ולהרשיע.

כב. מנגד, הפנה ב"כ הנאשם לפסיקה אחרת לפיה בתי המשפט לא הרשיעו במקרים דומים, גם אם לא הוכח נזק קונקרטי כדרישת הלכת כתב. לטעמו מדובר בבגיר צעיר בתחילת דרכו שזו העבירה היחידה בחייו, שכן מאז ביצוע העבירה ועד היום לא היו עבירות נוספות. עוד הוסיף כי אף נסיבות ביצוע העבירה מצביעות על נסיבות קלות, שכן לא מדובר במי שנשא את הסכין על גופו או השתתף באירוע אלים. וכן המדובר בסכין ולא באגרופן, שהרי האיסור בחוק מדבר על חזקה שהנשיאה היא שלא למטרה כשרה. בניגוד לאגרופן שאין מטרה כשרה לנשיאתו, בסכין ייתכן שהשימוש וממילא הנשיאה הם למטרות כשרות, כפי שאף נטען במקרה דנן.

כג. כאמור, כל צד הפנה לפסיקה התומכת את דבריו גם בעניין שאלת ההרשעה.

כד. עיון בפסיקה מעלה כי ככלל, עבירה של החזקת סכין היא עבירה שיש חשיבות להרשעת הנאשם בדין בשל הצורך להעביר מסר ברור ובהיר להתרעת הציבור והיחיד בעבירה זו שפשה ברחובותינו ושבהן בית המשפט חזר על החשיבות האמורה, ואפנה לשם הדוגמא ל:

רע"פ 3059/22 **אבו עלי נ' מדינת ישראל** (06.12.2022); עפ"ג (באר שבע) 8391-05-25 **תהר אבן חמאד נ' מדינת ישראל** (28.05.2025); עפ"ג (מחוזי חיפה) 33805-09-20 **סואעד נ' מדינת ישראל** (24.12.20); ת"פ (שלום טב') 34841-10-23 **מדינת ישראל נ' יאמן עלי** (12.03.2025); ת"פ (שלום ראשל"צ) 74900-05-23 **מדינת ישראל נ' עיסם אפיניש** (25.02.2025); ת"פ (שלום י-ם) 24126-03-22 **מדינת ישראל נ' אברהמים קווסאמה** (24.02.2025); ת"פ (שלום ראשל"צ) 43782-02-23 **מדינת ישראל נ' בן מבשב** (20.01.2025); ת"פ (שלום י-ם) 41185-02-23 **מדינת ישראל נ' אוסאמה עטוואן** (19.01.2025).

א. האפשרות להימנע מהרשעה היא באותם מקרים שעונים על התנאים שנקבעו בע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: "**הלכת כתב**") שבעיקרם הינם שני תנאים מצטברים, **האחד** - סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים. **השני** - על ההרשעה להוות פגיעה חמורה בשיקום הנאשם. עוד שיקולים מנחים נוספים שהותוו והקשורים בנסיבות חריגות של הנאשם או לשיקומו, הינם: האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם, מידת הפגיעה של העבירה באחרים, הסיכון בהישנות דפוס ההתנהגות מצד הנאשם, יחסו של הנאשם לעבירה, נטילת אחריות והבעת חרטה וכן השפעת ההרשעה על תחומי פעילות הנאשם. מן העבר השני, יש ליתן משקל לשיקולים שבאינטרס הציבור, תוך שימת דגש על טיב העבירה והאפקט הציבורי של ההרשעה.

ב. בפסיקה מאוחרת יותר הודגש כי מדובר בחריג מצומצם שייעשה בו שימוש "**רק במקרים חריגים ויוצאי דופן שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרת העבירה**" (רע"פ 3589/14 לוזון נ' מדינת ישראל, מיום 10.6.14), כך שההימנעות מן ההרשעה הופכת לקשה וחריגה ככל שהעבירה חמורה יותר. עוד נקבע כי על הנאשם מוטלת החובה להצביע על כך שהרשעתו תביא לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו ולתמוך טענותיו בתשתית ראייתית מתאימה (רע"פ 8627/12 הנסב נ' מדינת ישראל (31.12.12); רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל (26.04.14); רע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל (10.11.14)).

כה. אמנם הנאשם לא הראה כי הרשעתו בדין תגרום לנזק קונקרטי, אלא נתלה בעיקר בהמלצת שירות המבחן בעניין הנזק העתידי. כידוע המלצת שירות המבחן אינה מחייבת את בית המשפט שעליו לאזן בין הנסיבות האישיות של הנאשם לבין האינטרס הציבורי [רע"פ 7257/12 סנדרוביץ נ' מדינת ישראל (18.10.2012)]. אולם, במקרה זה, לטעמי, האינטרס הציבורי והאינטרס הפרטי מתלכדים לאינטרס משותף אחד שאינו סותר את המלצת שירות המבחן, והוא חיזוק הנאשם בהתמודדותו ובשיקום שאותו הוא עובר.

כו. משעה שמדובר בשיקום, נתן המחוקק בעצמו לבית המשפט את האפשרות לסטות מהמתחמים שנקבעו. כך נכתב בסעיף 40ד (א) לחוק:

"קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, ..."

כז. יתר על כן, הפסיקה הכירה בכך ששיקולים המבוססים על שיקומו של הנאשם, יכול ויאפילו על שאר שיקולי הענישה כפי שקבע בית המשפט ברע"פ 262/14 נאשף נ' מדינת ישראל (22.1.14):

"...בהקשר זה אני מוצא לנכון להעיר עוד כי שיקולי שיקום הם, אמנם, בעלי מעמד חשוב עת מאזן בית המשפט בין שיקולי הענישה, הגמול

וההרתעה, במלאכת גזירת הדין. במקרים שבהם נרתם הנאשם להליך שיקומי, או מראה נכונות כנה לעשות כן - עשויים שיקולי השיקום אף לגבור על שיקולי ההרתעה והגמול ...
בית המשפט יטה לבכר את שיקולי שיקומו של הנאשם על פני שיקולים אחרים כאשר הוא משתכנע כי הנאשם השתקם ושינה את דרכיו, או כי קיים סיכויי ממשי לשיקומו.

כח. בענייננו לא הצביע הנאשם, כאמור, על נזק קונקרטי או מידי בעקבות הרשעה, שכן מדובר בצעיר כבן 22 שרק עתה משרת בצה"ל זאת בשל התאונה שנגרמה לו ושהשאירה בו את חותמה באחוזי נכות. אולם, כעולה מתסקיר שירות המבחן לנאשם אין בסיסי כוח ותמיכה שיוכל להיעזר בהם, בתחילת דרכו האזרחית לאחר שחרורו. לא לחינם צה"ל הכיר בו כחייל בודד על אף שמשפחתו הגרעינית נמצאת כאן בארץ וזה עצמו אומר דרשני. בכך לטעמי, מוצב הנאשם בנקודת נחיתות ביחס לבני גילו האחרים.

כט. כאמור לעיל, עבירה מעין זו קיבלה התייחסות מחמירה של הפסיקה מהטעמים שהוזכרו, אולם זה כלפי כולי עלמא, צעירים שיוכלו להתמודד בהמשך חייהם עם אות הקלון הפלילית, בשל בסיסי כוח ותמיכה אחרים שיפצו על כך. לא כך המצב בענייננו של הנאשם כאמור. על כן, לא מן הנמנע כי נחיתות זו, המועצמת גם בשל הנכות שנגרמה לו, לא תאפשר לנאשם את האפשרות הסבירה להתמודד עם הקשיים בפניהם נמצאים, בני גילו בתחילת דרכם.

ל. בת"פ (שלום קג"ת) 48454-07-22 **מדינת ישראל נ' כהן** (30.01.2024) אמר בית המשפט:

"הנאשם לא הוכיח נזק קונקרטי אשר עלול להיגרם לו אם יורשע בדינו. יחד עם זאת, פרמטר הנזק הקונקרטי אינו נבחן בואקום אלא מושפע פעמים רבות מיתר הנסיבות שאופפות את המקרה. הפסיקה הכירה ב"מקבילית כוחות" שבין הדרישה להוכחת קיומה של פגיעה קונקרטית לבין חומרת העבירות.

פרשות דווקנית לדרישת הנזק הקונקרטי עלולה ליצור חוסר שוויון בין נאשמים, בהתלותו את האפשרות לפטור אדם נורמטיבי מהסטיגמה של הרשעה פלילית ביכולתו של הלה להוכיח פגיעה קונקרטית בתעסוקתו - פגיעה אותה ניתן להוכיח רק ביחס למספר מצומצם של עיסוקים והיוצר אבחנה בלתי מוצדקת בין העוסקים במקצועות טעוני רישוי (שיעלה בידם לשכנע כי הרשעה תפגע פגיעה קונקרטית בתעסוקתם) למי שעוסקים במקצועות שאינם טעוני רישוי."

לא. הדברים יפים גם לענייננו מקל וחומר, שעל פניו נראה כי זו מעידתו היחידה שנבעה מחוסר שיקול דעת ולא מכוונת זדון ולאור כל הנסיבות לקולא שפורטו לעיל, שיקומו של הנאשם והערכת שירות המבחן ביחס לסיכון להישנות ביצוע עבירות בעתיד וכן הפסיקה שהוצגה במקרים דומים, בהם לא

הורשעו נאשמים צעירים גם ללא הוכחת נזק קונקרטי.

סוף דבר

לב. סבורני, כי נסיבותיו של הנאשם נכנסים באותם קווים מנחים שהורתה הפסיקה בהלכת כתב, שהרשעתו יכולה להביא לפגיעה ממשית בשיקומו. וגם אם לא נכנס עניינו של הנאשם לדל"ת אמותיה של הלכת כתב, סבורני כי העיקרון השיקומי שקיבל מעמד של בכורה בחוק, מאפשר בנסיבותיו הפרטיקולריות, לסטות מהקו שהתוותה בפסיקה ולהימנע מהרשעתו בדין של הנאשם.

לג. בעניין המלצת שירות המבחן למכסת שעות מוקטנת בשל השירות הצבאי אותו מבצע כעת הנאשם, מצאתי כי גם בהמלצה זו, טעם רב. המסגרת בה נמצא כעת הנאשם היא מסגרת נוקשה וקפדנית. היעדרות על רקע הצורך לבצע עבודות של"צ, יכולה להביא לסיום שירותו. אין צורך להכביר במילים, על חשיבות השירות הצבאי להמשך חייו. שכן אם דברנו על חוסר בבסיסי כוח ותמיכה, שירות בצבא כמילוי חובה אזרחית, מהווה את אחד מבסיסי הכוח החשובים והמשמעותיים לכל צעיר באשר יפנה.

לד. לפיכך מצאתי כי יש לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה ואני מורה כדלקמן:

1. מבטל הרשעת הנאשם בדין.

2. מטיל צו של"צ בהיקף של 50 שעות, בהתאם לתוכנית שגובשה בשירות המבחן - במסגרת "מדבריום באר שבע", בתפקידי ניקיון.

3. מעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה מהיום.

הנאשם מוזהר כי אם לא יבצע את השל"צ כנדרש או לא ישתף פעולה עם שירות המבחן כנדרש, ניתן יהיה להפקיעם, להרשיעו בדין ולגזור את דינו מחדש.

זכות ערעור למחוזי כדין תוך 45 יום.

המזכירות תשלח עותק מגזר הדין לשירות המבחן.

מוצגים בתיק, להשמדה.

ניתן היום, כ"ד תמוז תשפ"ה, 20 יולי 2025, במעמד הצדדים.

